

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО
РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА
АНТОНОВО 2024-2026 ГОД.**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3
1.1. Нормативни основания	3
1.2. Общи условия за подкрепата за личностно развитие (ПЛР) в контекста на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование	3
2. Анализ на състоянието и готовността на община Антоново и на образователните институции за осигуряване на подкрепа за личностно развитие	4
2.1. Състояние на общинската мрежа от образователни институции в Общината е следната:	4
2.2. Информация за институции, осъществяващи допълнителна подкрепата за личностно развитие	5
2.3. Други институции в общината	6
2.4. Състав и особености на групата на децата и ученици със специални образователни потребности (СОП)	7
2.5. Материалните условия в институциите по отношение на обучението на ученици със специални образователни потребности	7
2.6. Обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	8
3. Предизвикателства	8
4. Стратегически и оперативни цели	9
5. Основни мерки за постигане на целите	9
5.1. По оперативна цел 1: Осигуряване на оптимални условия за учене и създаване на възможности за подготовка на учениците да използват наученото в ежедневния аспект на личния, гражданския и професионалния живот	9
5.2. По оперативна цел 2 – Повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти и на родителите за ефективно посрещане на предизвикателствата на образователния процес и съвременните реалности	10
5.3. По оперативна цел 3: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.	11
5.4. По оперативна цел 4: Осъвременяване на учебната среда	11
5.5. По оперативна цел 5: Подобряване достъпността на средата	12
6. Индикатори за постигане на целите на стратегията	12
7. Връзка с други стратегии	12
8. Координиране на изпълнението на стратегията	12

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Нормативно основание.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Антоново е разработена въз основа на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на област Търговище по чл. 196 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от ЗПУО, и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование.

В основата на Общинската стратегия стои Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Антоново по чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, приет от Стратегията включва и описание на предизвикателствата, направени въз основа на изводите от Анализа, стратегическите и оперативни цели, необходимите мерки и дейности в областта на подкрепата за реализиране на поставените цели.

1.2. Общи принципи за подкрепата за личностно развитие (ПЛР) в контекста на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование

Законът за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ определя образованието като национален приоритети чрез него се гарантира прилагането на основополагащи принципи:

- ориентираност към интереса, към мотивацията и към възможностите на детето и на ученика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики;
- хуманизъм и толерантност;

Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование /НПрО/ определят два вида подкрепа за личностно развитие – обща и допълнителна.

Обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО	Допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от ЗПУО
Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик	Насочена е към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите
1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; 3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини); 4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; 5. консултации по учебни предмети; 6. кариерно ориентиране на учениците; 7. занимания по интереси;	1. работа с дете и ученик по конкретен случай; 2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания; 3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; 4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни

8. библиотечно-информационно обслужване; 9. грижа за здравето; 10. осигуряване на общезитие; 11. поощряване с морални и материални награди; 12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; 14. логопедична работа;	увреждания; 5. ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности. Съгласно Наредбата за приобщаващо образование допълнителната подкрепа е: краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение) дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение
---	--

Приобщаващото образование дава възможност за личностно развитие на всички деца и ученици, като им се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на децата и учениците (чл. 176, ал. 1, ал. 2 от ЗПУО и чл.4, ал.1 и ал.2 от НПрО).

Принос при изпълнение на стратегията ще има стартиралият през 2024 год. Проект „Успех за теб”, който се реализира по Програма „Образование” 2021-2027 год., съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд плюс.

Дейност 1 Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, вкл. Нови в системата учители за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, както и обучения на непедагогическия персонал, вкл. Образователни медиатори и социални работници за подпомагане на обучението, в съответствие с одобрени програми за професионалното и кариерното им развитие.

Дейност 2 Интензивна работа с родители на ниво училище за формиране на положителни нагласи към образованието и за пълноценното им участие в образователния процес.

Дейност 3 Допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби за трайно приобщаване в училищното образование.

Дейност 4 Допълнителни обучения за обща подкрепа за достъп и трайно приобщаване в училищното образование

Дейност 5 Провеждане на занимания по интереси, междуучилищни дейности и кариерно ориентиране и консултиране за обща подкрепа в училищното образование.

Съгласно чл. 188 от ЗПУО и чл. 70 от Наредба за приобщаващо образование (НПрО) допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ГОТОВНОСТТА НА ОБЩИНА АНТОНОВО И НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

В Анализа са разгледани ключовите фактори и елементи от предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и изводите за основната насока за бъдещи действия, които следват от силните и слаби страни на настоящата ситуация.

2.1. Състояние на общинската мрежа от образователни институции в Общината е следната:

На територията на Община Антоново функционират следните институции в системата на предучилищното и училищното образование, които осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:

- 4 училища – начално, основни и средно училище;
- Детска градина „Шестте ястребинчета” гр. Антоново и групи към нея в с. Изворово, с. Таймище и с. Стеврек.

№	Населено място	Наименование на училището и детска градина	Директор
1	Гр. Антоново	СУ „Св. Св. Кирил и Методий”	Мария Михайлова
2	С. Стеврек	ОУ „Н. Й. Вапцаров”	Юксел Махмудов
3	С. Трескавец	ОУ „Н. Й. Вапцаров”	Фатме Алиева
4	С. Изворово	Д-р „Петър Берон”	Ангелина Ангелова
5	Гр. Антоново	ДГ „Шестте Ястребинчета” гр. Антоново	Айлин Алиева

2.2 Информация за институции, осъществяващи допълнителна подкрепата за личностно развитие.

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование -област Търговище е специално обслужващо звено, на което е възложено да осъществява дейностите по:

- ✓ Организационно и/или методическо подпомагане;
- ✓ Дейности свързани с квалификацията на педагогическите специалисти;
- ✓ Дейности, свързани с провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

За постигане на качествена допълнителна подкрепа допринася правилното планиране на дейността – изготвянето на часови графици, определянето на формата за подпомагане, на конкретни цели и задачи и на областите, в които да се извършва специализираната подкрепа. За осъществяването на успешно включване на децата и учениците със специални образователни потребности в общообразователна среда е необходимо прилагането на ефективни форми, методи и средства, насочени към усъвършенстване и издигане качеството, достъпността и ползността на ресурсното подпомагане. За създаването на оптимални условия за реализация и постигане на добри резултати е важно и активното приобщаване на родителите, учителите и училището към действено сътрудничество. Ресурсните учители са обучени и въвеждат в работата си арт-терапия, игро- терапия и музикотерапия, работа по програма „Монтесори”, електронни учебници и множество други иновации.

Ресурсният учител осъществяват дейността си по утвърдени графици, които се актуализират при възникнала необходимост и след настъпила промяна в списъчния състав на групата. На всяко дете или ученик със специални образователни потребности се разработва план за подкрепа, в който се залагат цели и задачи, насочени към успешното включване чрез: мотивация за самостоятелна дейност, изграждане на умения за самообслужване, развитие на когнитивните процеси, развитие на общата и фината моторика, приучване към изпълнение на инструкции, спазване на правила и дневен режим, натрупване на социален опит и игрова култура. Учебният материал се поднася по достъпен за учениците начин, свързан с интересите им и с практиката. Вниманието на родителите и учителят е изцяло насочено към оптимално развитие на потенциалните и индивидуални възможности на всяко дете.

Предоставяната допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП, която до момента провеждат специалистите от РЦППО-област Търговище, включва:

- Осигуряване на методическа подкрепа за подобряване на инфраструктурата и изграждане на физическа приобщаваща среда в зависимост от индивидуалните потребности на децата и учениците със СОП;
- Провеждане на ранна диагностика и обхващане на децата и учениците със СОП;
- Провеждане на обучения и семинари на педагогически и непдагогически специалисти;

- Методическо подпомагане на учители от училища и ДГ;
- Провеждане на информационни кампании за разясняване на възможностите за развитие и участие на децата и учениците в живота на общността, чрез предоставяне на допълнителна подкрепа;
- Дейности по ефективна комуникация с родители на деца и ученици със СОП и тяхното участие в информационни кампании, семинари, тренинги, дни на отворени врати, обучения на родители;
- Привличане на семействата за активно участие в процеса на обучението. Формиране на родителски групи на деца със сходни проблеми и утвърждаване на ментори;
- Формиране на мобилни групи от специалисти за ерготерапия по домовете и подготвяне на родителите за котерапевти на децата си;
- Осигуряване на ресурсни учители и други педагогически специалисти за допълнителна подкрепа в училища и ДГ, които не могат да си осигурят такава;
- Организиране на кръгли маси за споделяне на добри практики;
- Разработване и осигуряване на учебни помагала и пособия за деца и ученици със специални образователни потребности;

2.3. Други институции в общината

Обществени съвети по социално подпомагане.

Тези съвети са консултативни органи към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация с държавни органи и доставчици на социални услуги за постигане целите на социалната политика.

Местните власти носят конкретни отговорности при разработване и изпълнение на мерки, подпомагащи социалното включване, като:

- Развиват социални услуги;
- Координират и инициират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет и превенцията на рисковото поведение на деца съвместно с училищата и Центъра за обществена подкрепа.

Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в община Антоново

На основание чл. 6, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и в община Антоново е създадена Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН). На основание чл. 6, ал. 2 от ЗБППМН са определени съставите на комисиите. Включват се представители на общинската администрация, отговарящи за проблемите на поведението, образованието и здравеопазването, представители на дирекциите „Социално подпомагане”, на полицията, както и общественици и др. Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗБППМН компетентен орган да разглежда възпитателни дела за противообществени прояви, извършени от малолетни или непълнолетни, и престъпления, извършени от непълнолетни, освободени от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, е местната комисия по настоящия им адрес. Към МКБППМН се определят обществени възпитатели, които работят индивидуално с малолетни или непълнолетни лица, когато е необходимо да се предотврати безнадзорност или извършване на противообществена проява, както и при налагане на възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1, т. 5 от ЗБППМН. МКБППМН съвместно с Детска педагогическа стая и органите на образованието, при широкото съдействие на обществеността изпълняват няколко основни задачи:

- изпълняват мероприятия по програми и дейности за предотвратяване и ограничаване на криминогенните фактори.

- подпомагат родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;
- изучават състоянието и причините за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в общината и правят предложения пред съответните държавни органи и обществени организации;
- следят отблизо поведението и развитието на малолетните и непълнолетните, излезли от възпитателните училища-интернати и поправителните домове, както и на осъдените условно или на предсрочно освободени от поправителните домове, и вземат мерки за тяхното по-нататъшно правилно развитие;
- организират и координират социално превантивната дейност на територията на общината, издирват и установяват съвместно с инспекторите при Детска педагогическа стая и дирекция "Социално подпомагане" малолетните и непълнолетните, които се нуждаят от помощи вземат мерки за тяхната социална защита и развитие;
- налагат мерките по чл. 15 от ЗБППМН;
- привеждат в изпълнение мерките по чл. 13 и 15 от ЗБППМН и осъществяват контрол върху изпълнението им;

По отношение на корекционно-възпитателната работа с малолетни и непълнолетни МКБППМН оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца, ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви, ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния и превантивна работа с родители на деца в риск.

В община Антоново се работи за промоция, профилактика и рехабилитация на детско-Юношеското здраве, чиято целева група са децата и учениците. Дейностите се реализират от медицинските специалисти в детските градини и в училищата, съвместно с РЗИ-Търговище, МКБППМН и БМЧК:

- участие на медицинските специалисти в регионални програми за профилактика и промоция на здравето на децата и учениците;
- изнасяне на лекции за здравното образование на децата и учениците;
- наблюдение на физическото развитие и физическата дееспособност на децата и учениците;
- медицинско осигуряване на деца и ученици при провеждане на различни форми на отдих и туризъм;
- проследяване на здравно-имунизационното състояние на децата и учениците и документиране на тази дейност; анализ на имунизационния статус и информирание на съответните институции;
- превенция за употребата на психоактивни вещества, алкохол и тютюнопушене на деца и младежи.

2.4. Състав и особености на групата на децата и ученици със специални образователни потребности (СОП).

Разпределението на децата по учебни заведения със специални образователни потребности, които получават подкрепа от ресурсен учител са :

- СУ „Св. Св. Кирил и Методий” – гр. Антоново – 14 ученика
- НУ „Д-р Петър Берон” – с. Изворово – 1 ученик
- ОУ „Н. Й. Вапцаров” – с. Трескавец – 4 ученика
- ОУ „Н. Й. Вапцаров” – с. Стеврек – 2 ученика
- ДГ „Шестте Ястребинчета” – Антоново – 3 деца

Общо 24 деца на територията на Общината се обучават ученици със специални образователни потребности.

Групата деца и ученици със специални образователни потребности, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие, е много разнообразна по своя състав и особености в отделните училища и детската градина. Това изисква много конкретен подход при планиране на необходимите ресурси и нагласяне на институционалните практики към индивидуализирана грижа, както и гъвкави решения на място и в сътрудничество с другите институции.

2.5. Материалните условия в институциите по отношение на обучението на ученици със специални образователни потребности

В детската градина има пригоден кът в кабинет, също така в Средното училище в гр. Антоново има пригоден кабинет за ресурсния учител, както и в НУ в с. Изворово има пригоден кът в занималня. Като при такива обстоятелства, при които няма конкретно пригоден ресурсен кабинет се затруднява и работата на ресурсния учител, тъй като се налага необходимите материали да се разнасят, да се съхраняват на различни места и да се губи време за организация.

2.6. Обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Отпадането от училище е отписването на ученик до 18 годишна възраст преди завършване на последен гимназиален клас, ако лицето не записано в друго училище. Отпадането от училище е значим социален проблем, което налага определянето на политики за превенция и реинтеграция на отпадналите ученици.

В изпълнение на разпоредбите на ПМС №100/08.06.2018 год. относно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадане от образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст.

Голям проблем при включването на учениците от уязвимите етнически общности, в училищното образование е склонността им да отсъстват от учебните часове без уважителни причини. Честа причина за напускане от образователната система на учениците е:

- Голяма част от отпадналите заминават за чужбина;
- Ранни бракове;
- Безотговорност на родителите, липса на средства, безработица;
- Непосещаване на учебни занятия.

3. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Ключовите предизвикателства на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Антоново са свързани с прехода към нова философия и организация на грижата за индивидуалните потребности на всяко дете и ученик. Успешното прилагане в практиката на духа, организацията и процедурите, изисквани от *Закона за предучилищното и училищно образование* и *Наредбата за приобщаващото образование* поставят следните предизвикателства:

- Подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик чрез създаване на възможности за развитие и участие във всички аспекти на живота на общността;
- Разширяване на иновациите в училищното образование с цел ефективно формиране на ключови компетентности у учениците и развитие на даровитите деца и ученици;
- Намаляване на дела на напусналите и/или системно непосещаващите образователната система;
- Превенция на агресията и училищния тормоз;

- Реализиране на приобщаващото образование с активното включване на родителската общност
- Обезпечаване на системата с квалифицирани педагогически специалисти в сферата на приобщаващото образование.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Осигуряване на възможности за развитие и пълноценна личностна подкрепа на децата и учениците.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Оперативна цел 1: Осигуряване на оптимални условия за учене и създаване на възможности за подготовка на учениците да използват наученото в ежедневието на личния, гражданския и професионалния живот.

Оперативна цел 2: Повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти и на родителите за ефективно посрещане на предизвикателствата на образователния процес и съвременните реалности.

Оперативна цел 3: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика..

Оперативна цел 4: Осъвременяване на учебната среда.

Оперативна цел 5: Подобряване достъпността на средата.

5. ОСНОВНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Мерките са групирани според оперативните цели и представят насочващи примерни направления и дейности, образователните институции и другите държавни институции, които ще планират и изпълняват конкретни дейности, според своите компетентности.

5.1. По оперативна цел 1: Осигуряване на оптимални условия за учене и създаване на възможности за подготовка на учениците да използват наученото в ежедневието на личния, гражданския и професионалния живот.

Мярка 1 – организиране и провеждане на ранна диагностика на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа.

- Провеждане на скрининг за оценяване на развитието на деца от 3 години до 3 години и 6 месеца, посещаващи детски градини;
- Оценяване на децата на 5 и 6 годишна възраст и установяване на готовността им за училище;
- Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците, за които има съмнения, че се нуждаят от допълнителна подкрепа.

Мярка 2 провеждане на обща подкрепа за личностно развитие на всички нуждаещи се ученици.

- Провеждане на допълнителни обучения и консултации;
- Осигуряване на пълноценни условия за провеждане на знания по интереси.

Мярка 3 - Организиране на допълнителна подкрепа за личностно развитие на всички нуждаещи се ученици.

- Създаване в училищата и в детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) на всяко конкретно дете и ученик, за което е потвърдено предоставянето на допълнителна подкрепа.
- Разработване на план за подкрепа;
- Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП при необходимост;
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП.

Мярка 4 - Дейности за предотвратяване на тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз.

- Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза както и за утвърждаване на принципите на честна игра и недопускането на насилие;
- Провеждане на консултации за справяне с гневните изблици и напрежението, както и за решаване на възникналите проблеми и конфликтните ситуации.

Мярка 5 Осигуряване на възможности за пълноценна **личностна изява** на всички деца и ученици.

- Организиране на училищно, общинско и областно ниво на спортни и културни събития, вкл. и съвместно с деца и ученици;
- Организиране на кулинарни празници и състезания – на класно, училищно или общинско ниво;
- Организиране на културни събития с участието на деца и ученици, които да представят своите таланти.

Мярка 6 – Реализиране на образователен процес за устойчиво развитие..

- Формиране и развитие на отношения и нагласи за здравословен и природосъобразен начин на живот;
- Създаване на „Зелена” образователна среда.

5.2. По оперативна цел 2 – Повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти и на родителите за ефективно посрещане предизвикателствата на образователния процес и съвременните реалности.

Мярка 1 Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- Осигуряване на необходимите специалисти за развитие на дарбите и интересите на децата и учениците;
- Осигуряване при нужда на други специалисти за провеждане на терапевтични програми и методики – рехабилитатори на слуха и говора, кинезитерапевти, ерготерапевти и др.

Мярка 2 Повишаване квалификацията и уменията на педагогическите специалисти за идентифициране на потребностите от предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

- Проучване на потребностите за теми и обучения за квалификация на педагогическите специалисти, работещи за подкрепата на личностното развитие на децата и учениците;
- Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво за педагогически специалисти, работещи с деца и ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование;
- Провеждане на обучения на педагогическите специалисти от детската градина и училищата за използване на съвременни методики и средства за допълваща и алтернативна комуникация.

Мярка 3 Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие и на координаторите в училищата и детската градина.

- Предоставяне на рамки и матрици на документи;
- Провеждане на супервизия, методическа подкрепа и обучения от специалисти от РЦПППО и ЦПЛР.ОДК;
- Провеждане на практики, обмяна на опит и различни инициативи за споделяне на успешни практики при обучение на деца и ученици със СОП.

Мярка 4 – Търсене на финансиране по проекти и национални програми за сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

5.3. По оперативна цел 3: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и институциите.

Мярка 1 - Създаване на работещи практики за взаимодействие между деца и ученици, педагогически специалисти и родители.

Мярка 2 – Създаване на работещи практики за взаимодействие между детски градини, училища, местните администрации, отделите за закрила на детето, РУО и др.

Мярка 3 – Дейности, насочени към местната общественост за преодоляване на предразсъдъците и за повишаване на информираността и съпричастността към децата и учениците със специални образователни потребности.

Мярка 4 – Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици със специални образователни потребности.

Мярка 5 – Подобряване на координацията и сътрудничеството между институциите по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие.

5.4. По оперативна цел 4: Осъвременяване на учебната среда.

Мярка 1 - Развитие на ефективно сътрудничество с родители на деца и ученици със СОП в условията на STEM интегрирана учебна среда.

Мярка 2 – Кадрова обезпеченост за обучение в дигитална среда.

- Участие на педагогическите специалисти в краткосрочни обучения за усъвършенстване на уменията им за преподаване и провеждане на обучение в електронна среда.

5.5. По оперативна цел 5: Подобряване достъпността на средата.

Мярка 1 - Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции.

Мярка 2 – Подобряване на достъпна физическа среда.

Мярка 3 – Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.

- Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност.

- Създаване и оборудване на подходящи учебни кабинети във всяко училище и детска градина.
- Организиране и улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.

6. ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Постигането на оперативните цели на Стратегията ще се следи чрез няколко основни индикатора, свързани с основни аспекти от цялостната промяна.

- 6.1.** Брой деца и ученици, на които е осигурена обща подкрепа за личностно развитие.
- 6.2.** Брой деца и ученици, на които е осигурена допълнителна подкрепа за личностно развитие
- 6.3.** Брой родители, които са съпричастни с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.
- 6.4.** Брой детски градини и училища, организиращи качествена подкрепа за личностно развитие.
- 6.5.** Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

7. ВРЪЗКА С ДРУГИ СТРАТЕГИИ

Целите и дейностите на настоящата Стратегия са свързани и допринасят за постигането на целите на следните национални стратегически документи:

- ✓ **Национална стратегия за детето (2019 – 2030)**
- ✓ **Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021– 2030)**

8. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Общинската стратегия се изпълнява на общинско ниво от институциите, работещи на общинско ниво. Общините отговарят за цялостното изпълнение на общинската стратегия на собствената си територия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно Общинският съвет по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема **Годишен план** за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.

Настоящата стратегия е отворена за актуализация, изменения и допълнения.